

Gazeta ese de döe ori pe septembra, adeca: Mercurea si Sambeta, Föle'a candu se va puté. — Pretilu loru este pe 1 anu 10 f.; pe diumatate anu 5 f. m. c. înal-
intrulu Monarchiei.

GAZETA

Pentru tieri straine 7 f. pe 1 sem.,
si pe anulu intregu 14 f. Se pre-
numera la tota postele c. r., cum
si la toti cunoscutii nostri DD.
corespondinti. Pentru serie „petit“
se ceru 5 cr. m. e.

TRANSILVANIA.

Monarchi'a Austriaca.

Partea oficială.

Nr. pres. 1751 ex 1858.

ПОБЛІКЪЧІЧНЕ.

Спре а фаче кале да дртетеиереа школелорът de agronomiš, адекъл de лъкрабеа пътнотвълти дн тареле пропагандатът алък Apdea-
лъкти, алък отържатъ, а лъса със се кълтівездъ чинчъ tinepi пъскъл
apdeleli, дн вна din школеле inferiori de agronomiš, че се
афъл дн церите de съсъл але коронеи, не спеселе fondълти, дн-
тремеятъ din венителе, че ле адъкъ білетеле de вълпътбре.

Dintre tinerii stipendiazi aiceia, carii si pîpt akash c'as dne-
zestratc k o преквзтвръ практикъ кореспондентбре дп вр'внлв
din institutele de фелвлв ачеста, si dnv a лорд днесшірі апро-
митв пропшірі mai de парте, съ аївъ претинсіоне a пъши, кв фо-
лосиреа mai de парте a ачесты ажзорів, днтр'внлв ашевъшкптв
mai dnalтв agronomik, ка mai тързи въ се се потъ апліка ка про-
фесорі la школа de agronomie mai dnalтв, че се ва днтемеіе
dп Apdeal.

Чемалді тіндері стіpendiajү съ аіз destiпъчіне таі де-
апропе а жптра жп цёра ачёста ка жпвъцъторі ла вр'зна din
шкóлеле практіче агропоміче інферіорі, че се ворѣ жпфїпда, сеъ
дзпъ жппрециіврърі, лі се ва лъса екоПомісіреа пропріелорѣ лорѣ
тошие тічі, аж прітіреа de сервіце ка економі, тъєрапі,
сеаd incpекторі de ekonomie ла трупврі таі шарі de towie.

Е є deokamdatъ воїв тіжлочі прітіреа компециторіморъ калі-
фікашъ, че се ворѣ дпштіопа, дп оепчієна I. (пропрія шкоаль а-
агрономіклі ашезътжитъ де дпвъцътвръ dela Течен-Ліевердѣ
дп Boehmia, сеаѣ дпнъ дппреїврърі, дп в'зпѣ алтѣ асемене а-
шезътжитъ де дпвъцътвръ, пе спсле фонձлі, че с'а поменітъ
да дпчептѣ.

Kondiçipile пептръ примире сът զրտътօրե :

- a) Квіоштіпца літвеі немцеіпти, ка а літвеі de լівъцъ-
тажптѣ-, пе лъпгъ чea ынгбрѣскъ ші рошъбескъ, ка
літве але дереі դn Apdealx.

b) О вжрстъ чеід пыціп de 16 anl.

c) Стрвптара трвлалі птерпікъ ші съпътось, dobeditъ
прin ыпѣ атестатѣ dela дофторвлѣ de префектъръ.

d) Dovedipea квіоштіпделорѣ школастіче челорѣ de nea-
пъратъ тревбіпцъ, квт съ լіввацъ ачеле դn шкілеле
трівіал, прin ыпѣ атестатѣ школастікѣ, ші доктажпта-
ре decnpe dijicintea черчетаре а леїгітвлѣ լівъцъ-
тажптѣ de репетіціоне.

e) Dovedipea, квткъ компеціторіалѣ с'a ші լітреівіпцатѣ
ла вр'o екопошів, с'ё кътѣ а фостѣ ла ачееа, а съ-
вършилѣ լікврѣ екопошіче - церепешті потрівіте къ
вжрста ляі, ші къ с'a піртатѣ чіпстітѣ, къ доктажптѣ
decnpe тімпілѣ, кътѣ а ціптѣ а ляі аплікаре. Атес-
татѣ de шоралітате аре съ фіѣ adеверітѣ de кътръ
дерегъторіа de претъръ.

f) Dovedipea стърїй ші а локзіпдеі пъріпцілорѣ аѣ а тѣ-
торілорѣ.

Мал ли коло компедіторій, не карі ед ти вон пытэ дестина пептэр пріміре ли упк астфелъ де ашезътжнтъ де фывъцътвръ, аж не тóтъ длтжтплареа а се спыне лпкъ да ёсамінлъ де пріміре, че еосте прескрісъ, дела алъ кърбі ресльтатъ атжрпъ е- фептіва длтрапе ли інстітутъ.

Лиштиңдаре май деңпрөне деңпра ачеста се да реснеп-
тівілордұ ла тімпазда сөз.

Кірсвль denlin⁸ пептре лінвъцьтвръ діне de регулъ 3 an¹; къ тóте ачесте лінвъцьчей, карп лінтръ лінзестраці къ кореопп-
зътбре прекългбръ ші къ чева есперіїнцъ агропомікъ, потѣ съ
іспръвбескъ кірсвль лінкъ ші таі кіржнд⁸.

Семестралъ де лнвъцътвръ се днчепе къ 1. Октотвръ алѣ фіткътвръ апѣ. Тинерї стипендияці притескъ лн institutъ де лнвъцътвръ пнтртвръ лн дарѣ, локвіпцъ ші лнбрътврътвръ; — ші лн лнтрареа лн ашезъжитѣ аѣ съ адакъ къ cine пнмай претепелеле (скітвріе) требвіпчосе ші о лндоітъ лнкълъ-шіяте.

Пептв тінерій стипендияді се ворѣ респѣнде ші опеселе къ-
льториел ұпкодо ші ұпкобче.

Се **лпцелене de cine**, къ пртареа pea, се^ж **лпца de cин-**
шъ **ші de лпнтаре**, ар трауе днпъ **cine** еокидепеа алгмнзлі din-
инотітєшъ, прпн **вртаре ші** нердепеа ажкторингеі.

Първият са ё твори ачея, кард дорескъ а къштига цептъръ фий
а ё пълни лорд ливъдъмънълън дардъ, арътатъ де кътръ майн,
дн вр'о шкодъ агропомъкъ, а ё съ аштеарпъ черериле де соизълъ
ачеета, пе лънгъ алътърареа доведирълордъ прескрисе, челъ тълътъ
пъпъ ла 10. Испи ю а. к., ла пресидиълъ гъбърнътълъвъ ч. р. цептъръ Аредеалъ.

Сівій, № 31. Марці 1858.

Губернаторъ таразі прінципатъ алъ Апдейкъ
Прінципе Каролъ de Шварценбергъ т. н.,
ч. р. генералъ de артілерій.

Partea neoficiosa

TRANSILVANIA

B l a s i u , in lun'a lui Martisoru 1858.

(Capetu din Numerulu trec.)

- 4) Iсторія натурале ар' fi mai cu scopu se se lase in gimnasiulu de josu, si se se scotia din celu de susu; pentru ca pruncii au mai mare plecare spre dens'a ca junii, au mai multu tempu si mai mare indemana ; acestia ambla vér'a prendiendu fluturi, gonge si adunandu buruieni, nu ca celi mari, cari au de asi bate capulu cu clasicii, si fiindu ocupati cu lucruri seriose, nu potu amblá dupa lucruri bagatelle. Apoi sistemele le invetie naturalistii de profesiune, scolarilor lui de ajunsu a cunoscce cele din giurulu loru, ale sci folosulu sau daun'a ce potu aduce, spre ale sci folosi au a se feri de ele. In locul istoriei, nat. in gimn. de susu, ar' fi bine a se sui o parte de fizica din gimnasiulu de josu, care e mai grea si ne patrundietiosa cu mentea cea cruda a prunciloru. Cumca prin invetiarea istoriei naturali in gimn. de josu s'aru lati intre prunci si poporu materialismulu celu grosu, nu e adeveratu ; ci chiaru din contra vediendu pruncii (si spunendulise) multifari'a constitutiune a naturei, mai tare amira atotupotenti'a lui Ddieu ce le au creatu tóte, si mai tare se indemna spre adorarea lui. Materialismulu celu grosu mai tare se pote lati prin geognosia si geologia din gimn. de susu. — In fine

- 5) Limba invetiamentului se ne fia totu cea materna. Aceasta opiniune invecchita cu atat'ai mai fundata, cu catu — ca e recunoscuta si practizata de tota lumea civilizata; e recunoscuta chiaru si de aceia cari facura probe ca tote sciintiele se le invetia in limba straina, dara la urma nici se aflara cu limba nici cu cunoscintie din incordarile cele pedumerite. Poporale cele luminate: germanii, englii,

francii, italiilor n'ar fi putut face pasi atat de gigantici in sciintie, n'ar fi putut ajunge la culmea civilizatiunei, in care se afla, deca ei ar fi tractat sciintiele in limba straina necunoscuta or nu mai dupa multe greutati abia cunoscuta.

Acăsta se nu o cugete cineva ca se dice cu cugetu de a negli-
catu de pucinu limb'a diplomatica a statului, nu, nici de cum. Noi
cunoscem u necesitatea limbei germane ca una, fora de a carei cuno-
scintia nu putem u se simu, cace se tacu ca nimine pote imbracisia
vre una deregatoria in statu, fora cunoscinti'a deplina a acestei limbi,
dara mai incolo, i cunoscem u valorea care o are si ca limba cultivata
si inavutita asupra sciintielor si culturei germane; de acea dorim
si vremu a o invetia si a o sci catu se pote mai bine, dara in ore
de ajunsu unde totu odata se da ocajune a o analiza si strabate pe-
ne in medua. Ci invetianduse sciintiele in limba materna usioru, ca-
stiga tinerulu cu atatu mai multu timpu spre alu intrebui la invetia-
rea esapta a limbei germane, de care avem u aiata trebuintia.
S. c. l. —

TPANCILBANIA.

*Брашовъ, 12. Апріле п. Пъстръторзлъ аре, прѣдъ-
торзлъ пієре. Апнайте de ачеста къ 13 anі 1878 дін ачей
бърбаті, карії факѣ опбреа чеа таі фрѣтбосъ пъ пътai паціїнї
дін кареа се трагъ, пъ пътai штіппелоръ, чи ошепнії престе-
тотъ, шішкатъ de съръчіа ші ліпса таі талтора dintre aі съ
копчетъдені, къропъ niminі пъ ле пътета ажъта къ статорпіче, ші
а пъсъ дін къчетъ de a фаче упъ ажъторіс сігуръ тъкар цепера-
дізпії війтобе пріп ділтешеіереа упії фондъ de пенсіоне. А—
челъ бърбатъ а відцітъ дін тіжлокълъ постръ, пе есте къпосквтъ
ла тоці: Dn. Сенаторъ Петръ Лапе, еаръ астъзі тембръ алъ
коноілівлъ губерніалъ дін Сібії. Че съ таі зічетъ талте dec-
пре отареа ші фолосълъ съсъ атіпсълъ ашезъмпътъ къпосквтъ аічі
съ пътіре de інстітутъ цепералъ de пеноіспні дін Бра-
шовъ? Съ дісемпътъ пътai кътева ціфре.*

Нашървлѣ тетбрілорѣ ачелвіаш крескѣ дѣла дѣлтетеиерѣа лѣ
din anѣлѣ 1844 пѣпѣ астѣзї ла 3373. — Къпіталлѣ ad8na18
din контрівздігпілѣ anѣале пѣтѣрате de фіекаре тетбрѣ ажвссе
дн 31. Деч. 1857 пѣпѣ ла концидерабіла сѣмѣ de 186,857 фр.
31 кр. т. к.; еарѣ престе ачел сѣмѣ се маї афлѣ ла дїрекці-
не зпѣ denocitѣ de 8578 фр. 45 кр. т. к. дѣла маї тѣлї тет-
брїї, карїл de кѣтѣ съ'шї зїте а контрівзї дн фіекаре anѣ дн кърсѣ
de 17 anї дїптрѣ дїпцелескаѣ статѣтелорѣ пенсіонатыї, маї
бїне аѣ depasсѣ кѣтѣ о сѣмѣшбрѣ днаінте, каре апої лі се ашевѣ
ла каса de пѣстратѣ кѣ доеїндѣ. De шї ачестѣ інститутѣ
дїпкѣ нѣ ажвссе ла вржста de 17 anї, елѣ тоїшї плѣті дн ап-
пѣлѣ 1857 ла 36 пенсіонарї вѣтрїї, карїл апкасерѣ а се пре-
пѣтѣра кѣ сѣмѣ маї тѣрічеле сѣмѣ de 2053 фр. 34 кр. т. к.
— Еарѣ къпіталлѣ пѣтї fondѣ пеатинсѣ еоте 56,228 фр. 25
кр.; еарѣ fondѣ destinatѣ пептрѣ плѣтіреа пенсіонилорѣ пе вї-
торѣ се афлѣ decspѣрдїтѣ кѣ сѣмѣ de 130,629 фр. 6 кр. тон. к.
— Шї ачестеа тѣтѣ din пікѣтерї де кѣтѣ 30 кр. пѣпѣ ла 2—3
фр. т. к. плѣтї пе лѧпѣ сѣ8 6 пѣпѣ ла 12, ла 36 фр. плѣтї
пе фіекаре anѣ! Съ пе маї гїндимѣ, кѣ асеменеа плѣтішбрѣ
потѣ фаче фортѣ тѣлї inwl din ачеле класе de бїменї, дїптрѣ каре
аксѣлѣ, келткіеліе бїре, дешертъчунеа, дїмбібареа, decfryml
шїстѣскѣ пе фіекаре anѣ сѣтѣ de miї каре ec8 din цѣра постѣрѣ
дн церї стрѣпне.— Дїптр'ачеа чїтіторвлѣ каре dopеште а се дїп-
форта кѣ deамѣрпглѣ decspѣ ачестѣ інститутѣ de nencisne,
съ'шї къштице статѣтеле ачелвіаш. —

Сібіл, 9. Апріле. „Телеграфълъ романъ“ а deckicѣ еа-
ръш копкърсъ пептъръ впѣ pedaktorъ, кареле ар фі алѣ чіпчілеа
дѣла дѣлтетеиереа лгѣ din an. 1853 дѣкобѣ. Ничѣ впѣ жэрпалъ
ромънскъ din кѣте екоистъ астъзі нѣ се поѣ фѣлі кѣ врео старе
стрѣячітъ; еаръ „Газета“ дѣкаі п’а лісітѣ а’шї deckrie еа
дѣлса тѣтъ стареа ші дѣлпреділъръріе сале; дар апоі „Телегра-
фълъ“ впѣ капакъ да тѣте. Се дѣче мінзне кѣ че анатиє ші
непасаре се поѣтъ пъблікълъ дѣкъ ші кѣтъръ ачелъ жэрпалъ. Апоі
дѣпъ тѣте алте певоі дѣкъ ші ліпсѣ de pedaktorъ. — Лас’ кѣ
впѣ pedaktorъ впѣлъ, еаръ нѣ вреозѣ вѣятѣ, нѣ поѣ ско-
дине кѣ впѣ венитѣ mai mikѣ de 1200 а 2000 фр. т. к., дар апоі
de зиде съ сконї асеменеа симе, дѣкъ пъблікълъ се поѣтъ кѣ
речѣлъ кѣтъръ жэрпалістікъ. —

Ташнадъ, 2. Априлє п. 1858.

(Дате статистиче.) Конскріереа попорядлі сад фінітші дп черкві Ташнадзьлі дп зілеле дінть але ляпіл лі Мар-дів, — а къреіа ресълтатд пе гръбш ј алд фаче комвпш къпос-кътш. Черкві Ташнадзьлі констъ din 46 комвпітції ші 2 пре-діе, дп каре се афль (фъръ стръпіл ші абсепці) 31,231 локзі-торі. Дыпъ релігіоне: 1858 рот. католіч, 18,799 впід, 4 пе-спід, 46 лутеран, 9928 реформаці, 10 впітарі, 1116 жідові ші 9 de діверсе конфесіоні. Стръпіл се афль дп дінктвілі черквілі

1040, абоенці съпт 539; — аша даръ съма тогалъ а попоръ-
лай фаче 32,810. — Дяпъ сексъ съпт 15,978 върбаці, ші 16,832
шъбері. —

Cronica straina

ТВРЧІА. Konstantinopolе, 1. Апрілъ п. Історіа арес-
търії мітрополітві дела Салонікі ші транспортера лжі аічі
есте десь штірілє маї пось твлтѣ маї інтересантъ де кътѣ амѣ
фі креєтѣ пої дншіне къ окасіоне днппрѣшіорѣ побстре din
Nr. тректѣ. № есте губерній турецкі ачела кареле а нсѣ
ла кале din каплѣ локвлї арестареа ачелї архіпъсторѣ бісері-
ческі, чі есте днсъш сі nodလ в патріарческі din Констан-
тіополе, компсъ din къціва demnitarl (прогіпендаці) бісерічешті
ши din впїї mіpenі dintre фаміліїе фапаріотіче. Ачелї cinodѣ
denomі пе мітрополітві de Салонікі патріархъ дн Александрия;
еаръ възьндѣ къ ачеста нѣ приітеште denomіреа ші брешкѣт нѣ
вреа съ асквале de поручіліе oіnodလ, ка ші кътѣ ар пътеве сілі
чинева пе впѣ отѣ орікаре а приіті вреєпѣ постѣ пе каре ачеста
нѣлѣ ва, — атупчі днѣ depnicié ла губерній туреческі пре-
впѣ несвпсъ, револтъторѣ асвпра горучії таї тарілорѣ съ.
Нічі впѣ europeanѣ нѣ 'ші ва пътеве еспліка пічі се ва дншпъка
десь ideile de drептѣ че domneскі пе да пої, къ ачea фаптъ а
сфажтвіи cinodѣ din Константіополе. О сінгуръ кавсъ секретъ
се пітє сокоті din каре с'а потѣтѣ паште ачea смінтѣль таре
дн бісеріка anadolікъ, еаръ ачееаш сеампъ а фі поітікъ. Къндѣ
дн Ехрона вреєпѣ atploiatѣ, вреєпѣ demnitarl, de алтмінтреа
омѣ de таленте, актівѣ, dewstentѣ, популарѣ, се паре а де-
вені кіарѣ пріп а са популарітате сѣў пріп cіmpatіїе падіонале
преа періклосъ ла локвлї ші дн поствлѣ vnde се афль, атупчі
таксіма губерніеталь съпъ: promoveatur ut amoveantur, adi-
къ пе рошъпеште: Съ фіе пайтатѣ, пептрвка съ ажнгъ дншр-
татѣ. Тотѣ асемпена се днпжтпль кънд вреєпѣ отѣ дн поствлѣ
съў дѣ вреєпѣ скандалѣ, пептрв каре пе ар меріта токта каса-
ре; ашea спре а депърта скандалві се департъ персона. De-
спре мітрополітві din Салонікі пе се зіче пічі вна пічі алта
din съсъ atincеле кавсъ; чі ое дѣ къ сокотёла о а треіа кавсъ,
адікъ темерепа ка пе кътва преаefiпciаса съ фіе дн старе астѣзі
тъне de а'ші тіжлочі днпштпареа са ла скандалѣ патріарческі
din Конополе пріп делѣтврареа патріархві актвалѣ, чееса че de
алтмінтреа дн ръсърітѣ се днпжтпль de nenmtrate орі, десь
фіеа ші пестаторічіа лжкврілорѣ de аколо, vnde nimirі пе пітє
фі сінгуръ пічі тъкарѣ пе впѣ anѣ днптрегъ de поствлѣ днптрв ка-
реле се афль, афаръ пітai déкъ се ва детерminа de а ота totѣ
къ тъна дн пнпгъ, преквт есте провербвлѣ.

Крещтінімеа din къпіталъ ші кіарѣ чеа din орашеле провін-
ціале се interесézъ астъдатъ твлтѣ de сóртеа пърітелії тітро-
політѣ dela Салоніки. — („Presse“ ші „O. d. P.“)

Опіреа жхрпалелоръ din Тврчія de a ce mai аместека дн
чертє вісерічешті се есплікъ актъ ши mai біне, преквтъ бр-

meazъ:
 „Presse d' Orient“ de o parte, „Bicantic“ de алта, каре атбѣ жърпале се пъвлікъ дп Константинополе, челѣ din тѣа французеште, честа гречеште, ста пълъ маї дъгнѣзъ тотѣ днкъ-иерате сѣѣ тотѣ гата de чёртъ ші връ. „Bicantio“ дпвнѣзіа пе „Пресъ“, къ ачѣста ар апъра брешкът коперитѣ интереселе бі-серічеі апъсене, тъкаркъ апъсенії сѣѣ romanо-католічії din церіле тѣрчештѣ аѣ чеа маї пъдіпъ тревѣнци de a fi апърадї пріп жърпале, къндѣ bandierеле консуларе, маї вѣртосѣ французштї, австріяче, capdinezе, спаніолье, неаполітане, ші тѣте челелалте але сверепілорѣ р. католіч дї апъръ дп тотѣ прівінда ші дші рѣсвѣпъ de оріче пелевігіро лі с'ар фаче din партеа тѣрчилорѣ; din контръ „Преод“ афъзъ, къ жърпалыдѣ „Bicantic“ съв маска са реліціосѣ ар гоні къпоскъта політікъ кътилітъ, а къреі формѣ съпъ:

Рестағарреа імперівінің греческі жп Константінополе къ а-
жаторылъ Ресіеі; се8 дѣкъ нз се піоте ашea, трѣdapea туттароръ
дегілоръ түрчешті жп тұна Ресіеі одатъ пептръ totdeasna. Се
жпцелене de cine, къ Преса нз lincia a da ne фацъ ачеа пітр-
гіоне торалъ, ачеа стрікъчкне каре a квпринсъ таі тұлтѣ таі
підінѣ пе тóте класеле сочиетъїи жп ръсърітѣ; еаръ таі вѣр-
тосъ oimonia се8 adikъ вѣлзареа пе балі a taineleorъ ші a рап-
тірілоръ бісерічешті о бічвіа Фѣръ крұдаре, Фѣръ дисъ ка съ се
атінгъ вреодатъ de dorme, де жпкеіеттіріле kredinuеі, чи nsmal de
пеледівіріле жпквібате ші жпръшъ пате.

Еать дпсъ къ dintp'odatъ съсъ пштите жарпале се фъкбръ притетине de кръче, ка ші кът нз с'ар фі таи чертатъ пічі odinібръ. (Бъпъ-бръ кът аі зіче къ съ се ре'тпаче алте дозъ жарпълще din Apdealъ, каре къте odatъ се чéртъ рѣдъ пептръ къ нз штід кът съ'ші дптардъ съръчія дптуре сіне.) Dекъ ачелє дозъ жарпълше дела Кнополе авеа прічинъ къвібсъ, шаре, греѣ кътпълбръ

de a kontinika дупре синеш ляпта, пъ авеа гріжъ, къ ачеааш пъ ера съ фречете пътai ашea ка din кіард сепинъ; чi прічіна ера. штiл прекват се зiче дп Цера ромъпескъ, пътai пептре плаштъ, Дествлъ къ еле се дупъкаръ, apoи дупчептъ а комбате ашждозъ протестантістъ; adikъ пе Англіa; сеd adikъ прічіна еоте еаръш пептре плаштъ, adikъ капалъ dela Слезъ шi incala Переiшъ.

Чi апропо къ iпозла Переiшъ! Ка че тържтъ de mare дпсемпътate съ фie ачеа incala, дп кътъ съ териtе а'шi атепріца чiпeва къ савіa пептре джnca. Съ ляйтъ а тъпъ харта, фъръ кареа пъ вомъ пътea прічепе лякврлъ. Съ кътътъ вndе стъ тареа рошіe; ачеа таре тікъ дар форте фріосъ, съпъзъ ла фортзне, ла флаксърі шi рефлаксърі, ачеа таре пе ла а кърел капътълъ dinkobch Moici kondvsesе пе фiii ляi Israel din oklavia Егiпtъlъ дп дешертъріе Арабіe. Дп каналъ de dinkolo алъ ачелей търі се афъ кътева incala, дупре каре incala Переiшъ ашезатъ кат дупре дозъ скатрі ла тiжлокъ есте шai търічкъ, adikъ distançъ ка de 5 бре дп ляпціmea ei, пріп бртare токта de ажансъ, пептрака чiпeва съ ашезе пе джnca батері, фортърде, гарнісбоне, спре а дпкide търіе челе ляпгърде але търі. Адевъратъ къ Переiшъ есте локгітъ de пiште арабі foарte бътъюші; адевъратъ пътжптълъ ei есте шai тълъ скополі de пéтръ неподиторе; еаръ ліпса апеi de беятъ е сiмдітъ шai престе totъ; къ тóте ачестеа enгlezi оқпасеरь iпозла Переiшъ дпкъ la 1802, пе къндъ Наполеонъ алергасе къ флота ка съ окнpe Егiпtъlъ, еаръ de аколо съ трéкъ пріп тареа рошіе дп тареа indikъ la India, спре а револта пе попоръле Англіe, къ каре се афла дп ръсбоi. Атвпчі enгlezi рidikасеръ шi брешкаре фортърде пе ачеа incala; дпкъ ачееа o пъръсъr къ totъlъ; еаръ акътъ къндъ францоzi стаf къ капалъ рптъ ка тареа mediteрапъ съ се дупреiпtъ къ чеа рошіе престе Егiпtъ пріп капалъ Слезъ, enгlezi дп челе din үртъ се сокотръ алтфелъ, ка шi кътъ арзіche: Келтіcі боi вреo 100 тiлiоне, deckidei капалъ; еаръ eд дпгр'ачео тъ ашезъ къ батеріле шi къ коръвіле теле да гаrile търі рошіе; apoи съ възъ чiпe ва трече пе аколо фъръ штіреа шi воia теа кътъ India. Сеd mal дпсквртъ: enгlezi се паръ а фi детершінаді ка din Переiшъ съ фактъ о дуптъріtъr кътплъ, прекват съпt de екc. incala Малта, Гіралтаръ ш. а.; чеа че францоziлоръ пъ де преа віае ла сокотель.

ITALIA. Тэрiпdъ, 31. Марців п. Дпкъ n'я шai дупчеватъ преса італіанъ а се фолосi de осжнда шi тобтеа ляi Орсіni, чi елъ съ тереiв овiектвъ de каре се фолосескъ італіанъ а дпфока шi а лъці спіртълъ шi сiмдітжптълъ de лібертате шi nedenendinu а Італіe, пептре каре 'шi перікайтъ віаца шi Орсіni. Епістола ляi Орсіni кътъ дуптератълъ Наполеонъ дпнайтde осжндъ о пъблікаръ тереiв шi акътъ дп пъблікъ шi а доза е. піотоль кътъ ачелаші шi тестаментълъ ляi. Къпрісъla епістолеi чеi din тъlъ фi тай пе сквртъ ачеста: — Войт търі фъръ а чере градіe, пептракъ пъ воi а тъ змілі чelгіa, каре а чiсъ лібертатеа църі теле, челеi пепорочите, дп леагъплъ, ei шi пептракъ дп пъсъчнpea дп каре тъ афъ тобтеа пептре тiпe пе о бiпeфачeре. Къ тóте ачестеа воi дпкъ шi дп minstvrlъ торці теле а тай ажата дпкъ одатъ Італіa а къреi nedenendinu та фъкътъ пъпъ астъzі ка се дпфрпtъ тóте періклене шi съ шi артъ de фацъ ла тóте жertfеле. Indenendingu Патріe теле есте, каре тъ дпскvлецше шi de ачеа тъ adpecezъ кътъ Maiесгата Та:

„Спре а съсдине кътъла дрепtъ европеанъ кавтъ съ фi Italia nedenendinu, сеd съ i се шai стражпtъ лапцxріле, къ каре о дiпe Австріa дп склъвіe, шi тай тълъ. Оаре се черd, ка съпцеле франческъ съ се версе пептре iiberтатеа ei! Ns, пъ тiрпtъ аша de парт. Італіa чере ка Франца съ пъ дуптревiпtъ дп контра ei, чere ка Франца съ пъ кончедъ Церманіe a da ажаторів Австріe ла ляпта, каре пote дупчепе кврпndъ. Даръ токта атъta aї пiтe фaчe Mai. Та, къндъ aї воi. Дела ачестъ воiпцъ deninde ферічіреа op неферічіреа патріe теле, віаца сеi тобреa зnei падiпtъ, къреi Европа аре дп парт aї тiлдътi чiвiлісъчнса са. Ачеста e рiгтiпtеа шeа къ каре кътегъ а тъ adreса кътъ Мъриa Ta din дпкісбре, сперъндъ, къ слабълъ тeжгласъ ва фi авзіtъ. Тe жzръ, Мъриa Ta, ка съ dai патріe теле nedenendinu че a перdt'o дп a. 1849, кiард din ербрeа франчесiлоръ. Adzci amintе, Maiestate, къ Італіenii, дп сiпvla кърора се афъ шi татълъ тeж, шi aї бърсатъ къ въквріе съпцеле пептре Наполеонъ чelъ Mare, opi vndе a воitъ съi kondvsesъ; adzci amintе Mai., къ iaж фостi кredinchoi pъпъ ла кадeреa ляi, къ пъпъ къндъ пъ ва фi Italia nedenendinu пачеа Европi шi a Mai. Таle ва фi пътai o кiпepъ. Мъриa Ta съ пъ respiпtъ влтima dopindъ a vnpъ патріotъ, че се афъ пе градeле eшафодълъ, ліберéзътi патріa шi бiпekввiпgъrile чelоръ 25 тiлiоне de чetъzенi Te воръ зrma de постепіtate.“ Дп дпкісбреa Mazas, 11. Фебр. 1858. Феліче Орсіni.

А доза скрісбре кътъ Наполеонъ, каре се пъблікъ акът дп Піемонтъ e дп естрактъ de къпрісълъ ачеста: „Cipe! Къ ачееа къ Мъриa Ta aї конческъ de с'a пъблікатъ скрісбреa mea din 11. Февр. mi aї datъ o добадъ отръвлчіtъ decspre таріnіmіtatea Mъrie Тале шi mi aї dobeditъ, къ dekiарателe теле dopin-де пептре патріe aї афлатъ vnpъ ехo дп inima M. T.; шi а-фіндъtъ атъt de апропе de тобте, фъръ пiчi о дпdoіelъ, къ пъ e пъдiпtъ тъпгъiere ачеста, къндъ възъ, къ Мъриa Ta eшti тiшкатъ de сiмдіmіt de adevъr вiтaienе.“ — Дп кътева бре eд пъ воi таi фi таi тълъ шi дпainte de че tiaшi da злт-тълъ ресvflетъ o спiпtъ шi o търтвріseскъ дп пъблікъ, къ пріп-чіpілъ тeж пъ e acasіnatъlъ, op de че фелъ фiе ачеста, къ тóтъ къ тъ ръпi de o конфесiвne пеferіchъ a спіrтvлъ, de organi-саiз aтептатъlъ din 14. Ian. Ns, acasіnъlъ подіtіkъ п'a фосте дп cистема шеа шi eд дпкъ комбътвi къ перікълъ вiецеi, пріп скріc шi къ фанта, атвпчі, къндъ o пъсъчнpe de ofiциi дпi dede okaci-вne ла ачеста. Мъкаръ de л'ар пъръсi къ totъlъ патріoцi mel, дп локъ de awi пъne дпкредеpea дп acacinaatъ. —

О альтъ скрісбре din пріпсбреa de La Roquette din 11. Марців 1858, къпріnde тестаментълъ ляi Орсіni, дп каре пъпъе Епікъ Керпзскі din Італіa (Міланъ), дпсъ афъторів ла Paricъ, de есекіторъ тестаментъtъ шi 'лъ дпсърчіpеzъ се кътперъ vnpъ орлоців (часъ de арзі) къ ландъ de арзі дп предъ de 800 франчі спре алъ donsъ апъръторілъ съi Ісле Favre, de озве-піръ, къ inokріpдіe: „Felice Orsini a M. Jules Favre, souve-nir“ шi 'шi аратъ dopinga, ka рemъшіделъ ляi съ се ашезе дп-тълъ сікріlъ opdinapіv шi съ се стръпбorte ла Англіa, къче вреa съ odixpескъ дп чiтіterіlъ ачала, vndе rъpъscézъ шi патріo-тълъ ляi щi Фоскоlo.

Піетонтълъ a datъ vnpъ фелъ de злтіmatъ ла кабінетълъ дп Neаполе, къ de пъ ва лівера корабіa Кагліari, пе каре се дпсъ-ръ incrіpціi ла дпчеркъrile революціонаре din үртъ, ea 'шi вi ляa репресаліi шi 'шi ва дптерретъе къ totъlъ комерчіlъ dипло-матіkъ. —

Пітеріле апъсепе дпкъ totъ пъ шi aї рестаbратъ комзпікъ-чупеа къ Neаполе, оркъtъ ворбескъ жvрпале челе че пътai кътъ дпкълческъ стареа ляквріlоръ. — Дп Neаполе дпкъ съivi o побъ прокламаtъе a ляi Мацціni, къ скопъ революціонаріv. — (,,S. B.“)

ФРАНЦA. Diiferіца kъ Anglia се апропе de дуппъчіrе; дуптревъчнpea incalеi Переiшъ пъ фъкъ стареа ляквріlоръ тай реa. — Дп касса паспортеiоръ трътiсе солвъlъ enгlezi dela кътреa de Paricъ, L. Kovle, дпштiпdarea, къ enгlezi воръ пріпi паспорте ка шi пъпъ акътъ вржndъ a кълъtori дп Франца, шi ачестъ тъ-съrъ ретрасъ се ва обсерва пегрешіtъ шi фацъ къ челелатъ стате дпвчіnate.

Пелісіerъ с'a прегътіt de кълъtori дп Londonъ. O сiтiз есчелентъ, каре ва къпріnde тóтъ цепераліtatea че се афъ к-терадъ de ресбоi дп Крішъ, ва зrma ne Пелісіerъ ла Londonъ шi дпкъ че воръ ля aздіенцъ ла реiпina, се воръ ре'пtорче. —

ЦЕАРА РОМЪНЕАСКЪ ШI МОЛДАВІА.

Бзкxрещi, 30. Марців. Коміcіvpea іnterнаціональ шiа тер-тінатъ ляквріrile сале. DD. коміcарі aї пtterіlorъ гаранте воръ лъса дп къръndъ капітала постръ спре a се дупtъrе ла дес-тинація лоръ. D. коміcаръ франческъ, афъtъ, къ плекъ шiпe за 1. Aprile. Чeіlalдi DD. коміcарі воръ плека асемепеа песте пiпiп. — (,,Naцiональ.“)

Iashi, 13. Марців. Вr. Пріп ofiселе Есчелепціe Сале Kai-takatxлi Вогорidi, с'a пtmti: Шеfв departamentъlъ kъltvлi шi алъ іnstrukцii пъбліche, Пріпdъlъ Dimitrie Kantakzinъ, eap' Логоfъtъ алъ жvстiціe D. Bopn. I. Bezdimanъ.

— Ministеrіalъ kъltvлi шi алъ іnstrukцii пъбліche, anzпuз printr'o адресъ a сa, vnpъ конкxрсъ пептре катедра вакантъ de історie цепералъ дп класеле ціmpасiаle іnferioare, шi къ dopi-тори съ се пресiпte ла консіlаlъ школаръ пъпъ ла 10. Aprile вiitorъ. — (,,Г. M.“)

Мопtmente історіче.

(Brtrare.)

Къцетъ къ стimадii четіtорi воръ дпделеze шi фъръ есплі-къчiпe, къ реiпina пъ есте алъ чiпeва de кътъ дпсъшi bісeріka таi съсъ десkrіcіsъ. Ашea есте, ачеааш съ поте къ totъ дреп-тълъ пъt de реiпina алторъ tопtmente. Дпсъ dэрере, къ ачестъ реiпiпtъ i торбось дпкъ dela kъtremvralъ din 1838. Атвпчі с'a сгiдitъ din тóтъ дпkeiетvrlъ eї astfeli, дпкъtъ ла търпrі таi тóтъ пiетrile съпt decslipite вpеле de алtele; ба атвпчі aї шi къzтtъ вr'o кътева; шi ла o тiкъ реiпatvръ че i с'a съкъtъ с'a aї пъсъшi пiетrile eаршi ла локъ; дпсъ вai! Nsmai zъ-деa пъсъ, дар пъ съпt пiчi ашезате, къ атъta шai пiпiпdъ дпке-iate; дп кътъ ачелеаш стаf de 3—4 подiкарі афаръ din zidъ,

Dea cherbală съ нъ філ пророкъ адевъратъ, днесъ къ тóте астъа е ѿ зикъ, къ днкъ впъ кътремъръ ка челъ din 1838 ши къполеле кадъ днпрезътъ къ търпъледеле лоръ фъръ де піч о тълтвіндъ. Ап фі де допрітъ къ днлата стъпъліре а Ромъніе съ се інтересезе, ба съші ліпескъ ачестъ топчентъ de inimъ, къчі ачеста есте челъ таі скътпъ обіектъ din къте а поседатъ вр'о дать Ромънія.

Тотъдеаизна търимеа впълі попоръ съ къпоще пріп топчентъле че ле поседе; дап маі тълтъ търимеа съфлетълъ впълі по-поръ съ докъмтълъ пріп пъстрареа ши прецвіреа топчентълъ лоръ ши пріп спріжніреа артелоръ фрътбосе.

Нъ тъ дндоискъ, къ днлата стъпъліре ва фі автълъ de къ-цетъ дестълъ орі, ка съ віе днтр'ажжторіз ачестълъ топчентълъ; преа пробаверъ къ а ши трімісълъ артісті къпоскълъ, ка съ ра-портеze деспре стареа лвкълъ; ба ши таі тълтъ: съ факъ ши впълі девісълъ пепгръ репарареа бісерічей. Ллесъ девісълъ ва фі фостъ тутъдеаизна астфеліз, дн кътъ побе къ кътіа вістіріеи п'а фостъ дн старе де а ръспліде о аша съмълъ днгроziбore. Ка тóте ачеста че іаіл пъсатъ артістълъ днспърчілътъ къ девісълъ? Німікъ; къчі джесълъ ши а лвтълъ де кървълъ не totъ тімпълъ че а шеъзълъ дн топъстіре не келтвіела фондълъ ши дн зртъ — не лъпгъ леафа че ши о търцеа фъръ дндоіель — днші ва фі прі-тітълъ ши о деоцесітъ ренізперадіе. Амъл азітъ ворвіндъ дестълъ орі, къ астфеліз де авзърі съ днлжашълъ фортъ decъ, пълъ дн-зіліца де астълъ.

Оаре дн пресентъ таі гжндеште чіпева да тріста сόрто а ачесті бісерічі? Таре тъ темъ, къ ши ачеста есте къ товълъ първоітъ днтоктай ка ши челедалте бісерічі де не ла сате. Те ловеште о жаде къндълъ тречі пріп кателі din Ромънія — ба ши пріп ораше, ши днітълъ тóте каселі търіторілоръ, каса лзі Dzeb есте чеа таі стрепцібсъ. Оаре де віне ачеста? Ка съ днбріче не преотъ къ орпітърі скътпіе, съ афълъ крештіні біне-факторі дестълъ; ба ла тълтъ бісерічі афілъ днбръкътінте днкълъ аколо ле тжкътъ толіле, пътрезічівпіа ши тъчезеала; дап' пеп-тълъ репарареа касеі чолі веچпікъ пълъ съ днлвълъ съ дна пічі зече парале.

Дар кътъ съ афълъ бінефакторі карії: впълълъ кътпъръ впълъ фадонъ, алтълъ впълъ стихарівъ, еаръ впълъ алъ треілае епітраfіръ, рѣка-віде ш. а.; алцій еаръ келтвіескъ съ днбріче ікона Маічи Dom-пвлълъ къ матерії скътпіе de рокілъ ши къ търцеле пълъ о фаче пътпшъ, факъ тълпі ши пічоре de арцілъ, ши днбріче ікона днтріцілъ къ арцілъ пълъ че факъ din ікона пеікона? Оаре п'ар фі таі віне впії ка ачеіа съ нъ ватътме порвіка а дбъ; чи ачеле келтвіелі съ ле апліче таі віне ла репаратърі де бісерічі. Нъ зикъ ка съ факъ впълъ сінгъръ, чи тоді ачеіа съ контрізє къ пътпіе впії, ши аша фъръ ка съ жертфескъ тълтъ, тутъші ар пътпіе съ репараре таі вшоръ къндълъ днчепе а съ отріка ши пълъ че спътпіра есте маі тікъ.

Тотъ асеменеа с'ар пътпіе фаче ши къ бісеріка dela Къртеа de Арцешъ, акута пълъ нъ апзъкъ а съ държма къ товълъ; къчі апоі, келтвіелілі ар фі днтр'адевъръ аша де тарі, дн кътъ пълътілъ дакъ департаментълъ de фінансе брекъндълъ ар фі дн старе съ словоізъ о аша таре съмъ.

Еш адакъ аічі de есемпль о бісерікъ din Трансілвания (дн Bizokna) съракъ, фъръ тошій, фъръ венітъ; кіаръ къ дісікълъ пълъ крэзълъ къ съ адакълъ medio calculo, не о Dzminekъ таі тълтъ de 6 кръчері вълі (28 парале) пріп зртмаре, къндълъ тóте Dzminechіе ши сърбътърі престе ană 72, ачеста ар адъче 7 фр. ши 12 кр. (48 леі ши 26 парале); къ тóте ачеста бісеріка съ репареазъ віне, съ днодобеште таі пълінъ, дап' тутъші де ажънъ.

(Ва зртма.)

Oravitia, in 31. Martiu 1858.

In anulu 1853 si 1854 P. O. Domnu consiliariu scolariu Constantin Ioanovicu si cav. ord. Franciscu Iosifu I. a redicatu in totu Banatulu platile invetiatorilor de 4 ori mai susu de catu ce erau pene aci, ca erau cu totulu neamesurate timpiloru; ба in anulu 1856 visitandu earasi scólele, aflanduse in multe locuri si cate 200 de prunci, acolo au mai redicatu o clasa séu de fetitie séu de prunci. In anulu 1858 earasi visitandu scólele si cugetandu, ca de óre ce au redicatu platile de 4 ori mai susu, asia si invetiatorii se arete totudeodata si sporiu de 4 ori mai mare decatul ce au aratatu pene acuma; insa omenii nu potu si intru tóte асеменеа unulu altuia, adeca: si intre invetiatori unii sunt mai harnici, eara altii mai slabuti; si asia se intemplă de din cerc. Wasiovui si Oravitiei pre vre 30 de invetiatori iau luatu la protocoln, eara pe vre o 3 iau si delaturatu. De aici se 'si iee exemplu toti acei invetiatori, pre cari ii mustra conscientia

pentru ne-inplinirea da'orintielor sale invetatoresci, si se caute a se indrepta in catu i se poate; pentru ca dela invetatori astépta neamulu viitorimea sa. Cu aceasta ocazie trebue se laudu si meritulu. Intemplarea mai facutu se audu si eu unu esamenu romanescu in comunitatea Secasius tienutu in 14. Martiu a. c. Aici dupa esirea din sant'a biserica, fiindu aprópe la 40 de ómeni adunati spre intimpinare P. O. Dsae, Dsa a tienutu o precuventare populara, dupa carea doi scolari tienura 2 cuventari, una D. consiliariu, alta poporului de a tramite mai cu deadinsulu pruncii la scola.

Prunci se au esaminatu din tóte studiele, éra mai alesu din geografia in romana si germana, aratandu pre mapa tierile si orasiele din Europa cu bunu sporu si desteritate, si invetatoriul de acolo merita in privint'a sirguintiei puse pe altariulu comunu, tota lauda,—

Unu banatianu.

БЮЛЕТИНЪЛ ОФІЧАЛЪ.

Nr. 1337/1858.

ESCRIERE DE CONCURSU.

Spre ocuparea postului de pedagogu suplentu la scola gr. n. u romana din comunitatea Thees, cu care urmatorele emolumente anuale, adica:

- a) Plata anuala in bani 60 fr. m. conv.
- b) 18 metrete de grau.
- c) 18 metrete de cucurudiu.
- d) 12 punti de luminari, 15 punti de sare si 36 punti de slanina.

e) 3 stanjini de lemne.

f) 2 jugere de livada si o jumetate de gradina pe lunga cortelu naturalu, sunt legate, se escrie concursu in urmarea emisului inaltului c. r. guberniu din 18. Augustu 1856, Nr. 12,601 pene la capetulu lunci Aprilie cu aceea bagare de seama, ca din atinsele emolumente la pozitunea a, b, c si d) pentru suplentu $\frac{2}{3}$, si pentru aternatulu pedagogu $\frac{1}{3}$ parte sunt determinate.

Cerintele au se fia documentate cu atestaturi despre cursulu preparandialu, aplicarea de pene acuma, despre corecta purtare morala, politica, si scientia limbilor, apoi oficiolatului communalu din Thees au a se tramite.

Timisióra, in 18. Martiu 1858.

(3—3)

C. r. oficiolatu cercularu.

Insciintiare de Prenumeratiune

Ia

Gazet'a Transsilvaniei

s i F o i a

pentru Minte, Inima si Literatura

dela 1. Aprilie 1858.

SEMESTRU I.

Pretiulu pe unu patrariu de anu e 2 f. 30 cr. m. c. in leuntrulu Monarchie si 3 f. 30 cr. séu $10\frac{1}{2}\%$ sfanti in afara.

Prenumeratiunea se face pela c. r. oficie postale si la cunoacutii vechii nostri DD. Corespondenti, ca si pana acumu. —

Cei ce remasera cu refuila prenumeratiunei se binevoiesca a ne tramite restantiele fora amanare pentru purtarea speselor tiparirei.—

Курсріле ла бърсъ дн 14. Aprilie k. n. стаі ашea:

Аціо ла газзині днперътсшті	$7\frac{1}{2}\%$
" " арцілъ	$105\frac{1}{2}\%$
Днпромтълъ 1854	108
" чехъ националъ din an. 1854	$84\frac{1}{2}\%$
Овдигаіїле металіче веік de $5\frac{1}{2}\%$	$81\frac{1}{4}\%$
Днпромтълъ de $4\frac{1}{2}\%$ deza 1852	$71\frac{1}{2}\%$
" de $4\frac{1}{2}\%$ detro	—
Сордже deza 1839	$128\frac{1}{2}\%$
Акційле ванкхзі	973

Аціо дн Брашовъ дн 15. Aprilie n.

Арзълъ (газзині) 4 op. 49 kr. mk. — Арцілъ $3\frac{1}{2}\%$

Pedaktorъ респензаторъ

ІАКОБЪ МУРЕШІАНЪ.

Ediçionea къ типарівъ л.

JOANNE GOETT.